

סקירה חודשית*

נורית דרור

שוק המניות

המסחר בשוקי המניות, בארץ ובעולם, התנהל בחודש יוני תוך תנודתיות רבה. בסיכום חודשי ירד מדד ת"א-25 בכ-2% ובסיכום המחצית הראשונה של השנה נרשמה במדד ת"א-25 עלייה של כ-32%. סה"כ עלה המדד בכ-46% מהשפל שנרשם ב-23 בנובמבר 2008. עלייה בולטת, של כ-88% נרשמה במדד ת"א-75, עקב זינוק חד של יותר מפי ארבעה בשעריהן של חמש מניות הקשורות לקידוחי הגז שנתגלו מול חופי ישראל.

בשונה ממדד ת"א-25, שרשם עלייה דולרית של כ-28% מתחילת השנה, מדדי המניות העיקריים בעולם עלו דולרית בשיעור של עד כ-22%, בעקבות ירידות שערים חדות בחודשים ינואר ופברואר.

מגמה מעורבת אפיינה גם את המדדים המובילים, האחרים, כאשר מדדי יתר-50 ותל-טק זינקו החודש בכ-10% ומנגד, מדד ת"א-בנקים ירד בכ-4.5%. בסיכום חצי שנתי בלטו מדדי יתר-50 עם עלייה של כ-122% ומדדי נדל"ן-15 ותל-דיב 20 עם עלייה של כ-92%. מדדים אלה בלטו ב-2008 עם ירידות חדות בשיעור של כ-65%-80%.

גם מדד ת"א פיננסים-15, שרשם בחודשיים הראשונים של השנה ירידה של כ-7% בעקבות פרסום הפסדי הבנקים ברבעון הרביעי של 2008 וההתפתחויות השליליות בסקטור הפיננסי בעולם, התאושש וזינק בכ-50% בסיכום מתחילת השנה.

מחזור המסחר היומי במניות הסתכם החודש בכ-1.9 מיליארד שקל, גבוה במעט לעומת החודשיים הקודמים. בסיכום המחצית הראשונה של 2009 הסתכם מחזור המסחר במניות בכ-1.5 מיליארד שקל ביום והיה נמוך בכ-25% מהמחזור הממוצע אשתקד. משקל המסחר במניות היתר, מסך המסחר במניות בבורסה, עלה ביוני והיווה כ-8%, לעומת כ-4%-5% בשליש הראשון של השנה ובממוצע שנת 2008.

השפיעו על השווקים, מצד אחד, נתונים המעידים על העמקת המיתון והאבטלה בשווקים והמשך התמוטטות בנקים בארה"ב ומנגד, ציפיות להתאוששות מן המשבר הכלכלי ומעבר לצמיחה כבר ב-2010. מנתוני הלמ"ס עולה כי הצמיחה השלילית ברבעון הראשון של 2009 הינה בשיעור של כ-3.9%, האבטלה במשק עלתה חודש תשיעי ברציפות לרמה של כ-7.8% באפריל והמדד המשולב ירד במאי, חודש עשירי ברציפות, בכחצי אחוז. מאידך, העודף בחשבון השוטף של מאזן התשלומים עלה לכ-2.7 מיליארד דולר ברבעון הראשון של 2009, לעומת כ-0.8 מיליארד דולר ברבעון האחרון של 2008.

יצוין כי חברת "מורגן סטנלי" החליטה, החודש, לשדרג את ישראל מקבוצת השווקים המתעוררים לקבוצת המדינות המפותחות, החל ממאי 2010. חברת FTSE שידרגה את ישראל, באופן דומה, לפני שנה.

מדד המחירים לצרכן, שהתפרסם החודש, עלה ב-0.4% ובעקבותיו הותיר נגיד בנק ישראל את הריבית הנומינלית ללא שינוי, ברמה של חצי אחוז, גם ביולי.

בכל המדדים הענפיים נרשמו ביוני עליות של עד כ-5%, למעט חברות ושותפויות הנפט שהמשיכו לבלוט עם עלייה חדה של כ-19% החודש וזינוק של כ-350% מתחילת השנה. יצוין כי חברות ההשקעה שעלו החודש בכ-1.5% בלבד, זינקו ביותר מפי שניים בסיכום המחצית הראשונה של השנה.

בקרנות המנייתיות נרשמו החודש יצירות בהיקף של כ-0.2 מיליארד שקל. בסיכום הרבעון השני של השנה הסתכמו היצירות בקרנות אלה בכ-0.9 מיליארד שקל וזאת לאחר יצירות בסכום זניח ברבעון הקודם ופדיונות בהיקף של כ-4 וכ-2 מיליארד שקל בשנים 2008 ו-2007, בהתאמה.

גיוס הון

בשוק המניות הראשוני בוצעו ביוני 3 הנפקות זכויות והנפקה אחת לציבור, בסכום כולל של כ-155 מיליון שקל. מתוכם, כ-70 מיליון שקל גויסו ע"י כל אחת מהחברות **בריטיש ישראל וישראל**.

בנוסף, בוצעו חמש הקצאות פרטיות של מניות בסך של כ-200 מיליון שקל. בלטה החודש הקצאת מניות שביצעה **גזית גלוב** בסך של כ-110 מיליון שקל.

6 סדרות של כתבי אופציה למניות פקעו החודש ללא הזרמת הון לחברות, בדומה לכ-25 סדרות שפקעו בינואר-מאי.

* כל נתוני התשואה בסקירה זו הינם במונחים נומינליים.

בסיכום המחצית הראשונה של השנה גויסו בשוק המניות המקומי, בהנפקות ובהקצאות פרטיות, כ-0.9 מיליארד שקל בלבד, לעומת כ-3.6 מיליארד שקל בתקופה המקבילה אשתקד. יצוין כי 30 חברות פרסמו תשקיפי מדף בחודשים מאי ויוני, על בסיס דו"חות כספיים לשנת 2008, המהווים מסגרת לגיוס הון בשנתיים הקרובות עם שיפור האווירה בשוק ההון.

מוצרי מדדים

בשוק מוצרי המדדים התווספו החודש 10 סדרות חדשות של מוצרי מדדים ואילו 37 סדרות נמחקו מן המסחר. מרבית הסדרות, שנמחקו מהמסחר החודש, הן אופציות כיסוי שפקעו – 20 אופ' כיסוי על מדדי מניות בחו"ל ו-15 אופ' כיסוי על מניות הנסחרות בנאסד"ק.

כיום נסחרות 342 סדרות של מוצרי מדדים, כאשר מחזור המסחר היומי בהם, ביוני, הווה כ-20% ממחזור המסחר במניות וממחזור המסחר באג"ח חברות, בהתאמה.

שווי החזקות הציבור בכל מוצרי המדדים עלה והגיע לשיא של כ-32 מיליארד שקל במאי 2009, גבוה בכ-8.5 מיליארד שקל לעומת סוף שנת 2008. עיקר העלייה, כ-6 מיליארד שקל, חל בתעודות סל על מדדי מניות בארץ – שווי החזקות הציבור בהן זינק בכ-70% בתקופה והסתכם בכ-15 מיליארד שקל, במאי.

שוק הנגזרים

אופציות וחוזים עתידיים על מדד ת"א-25

המסחר באופציות על מדד ת"א-25, בדומה למסחר במניות, התאפיין במחזורים נמוכים, כאשר ביוני נסחרו כ-240 אלף יחידות, בדומה לחודש הקודם, בסיכום המחצית הראשונה של 2009 נסחרו כ-250 אלף יחידות ביום, לעומת כ-330 אלף יחידות בממוצע בשנה הקודמת.

מחזור המסחר במונחי נכס בסיס, שעלה והסתכם בכ-460 מיליארד שקל, היה גבוה בכמעט פי 6 ממחזור המסחר במניות מדד ת"א-25 (משוקלל דלתא).

המספר המקסימלי של חשבונות לקוחות באופציות עלה מעט לכ-8,870. שווי החוזים הפתוחים המקסימלי, במונחי נכס בסיס, רשם ירידה חדה והסתכם בכ-34 מיליארד שקל החודש לעומת כ-46.7 מיליארד שקל בסוף מאי וכ-113.2 מיליארד שקל בתחילת השנה.

אופציות דולריות

באופציות הדולריות נרשמה החודש ירידה בפעילות, על רקע התייצבות הדולר בשער של כ-3.9 שקלים והמחזור היומי, שהסתכם בכ-35 אלף יחידות ביום בדומה לממוצע מתחילת השנה, היה נמוך בכ-20% מהמחזור הממוצע אשתקד.

המספר המקסימלי של חשבונות לקוחות באופציות הדולריות ירד מעט והסתכם בכ-3,225. שווי החוזים הפתוחים המקסימלי, במונחי נכס בסיס, ירד אף הוא והסתכם בכ-13 מיליארד שקל בסוף יוני, לעומת כ-16 מיליארד שקל בסוף מאי וכ-20 מיליארד שקל בתחילת השנה.

באופציות על האירו נסחרו כ-275 יחידות ביום בלבד, ביוני. בסיכום המחצית הראשונה של 2009 נסחרו כ-440 יחידות ביום - מחזור הנמוך בכ-75% לעומת שנת 2008.

שוק איגרות החוב

בשוק איגרות החוב נרשמו החודש עליות שערים, בכל המדדים. בלטו שערי איגרות החוב הלא-ממשלתיות, צמודות המדד, עם עלייה של כ-6% ביוני וכ-30% בסיכום המחצית הראשונה של 2009. בחנית מדדי התל-בונד מראה כי מדד תל-בונד 20 עלה החודש בכ-4% ובכ-14% מתחילת השנה, ואילו מדד תל-בונד-40 (שרבות מאיגרות החוב הכלולות בו קשורות לענף הנדל"ן) עלה ביוני בכ-7% ומתחילת השנה זינק בכ-33%. איגרות החוב הלא-ממשלתיות צמודות המט"ח עלו ביוני בכחצי אחוז בלבד וזאת בהשפעת הדולר, שנותר החודש כמעט ללא שינוי.

איגרות החוב הממשלתיות, לסוגיהן, עלו ביוני בכ-2%-3%, כאשר בסיכום המחצית הראשונה של 2009 עלו איגרות החוב צמודות המדד בכ-6.5% ואילו איגרות החוב הלא צמודות מסוג "שחר", שבלטו אשתקד עם עלייה של כ-13%, עלו בכ-1% בלבד. העליות המתונות במחירי איגרות החוב הממשלתיות, משקפות את ציפיות המשקיעים להעלאת הריבית לטווח ארוך, עקב התפרצות אינפלציונית, ולעלייה בהיקף הנפקות של אג"ח ממשלתיות לצורך מימון הגידול בגירעון הממשלה.

בשוק איגרות החוב, בשונה משוק המניות, נמשכה העלייה בפעילות ומחזור המסחר היומי, שהסתכם בכ-4.4 מיליארד שקל ביום – היה גבוה בכ-10% ממחזור השיא שנרשם אשתקד. ביוני, הסתכם המחזור בכ-4.1 מיליארד שקל.

בקרנות האג"ח נמשכו ביוני היצירות והסתכמו בכ-2.3 מיליארד שקל ומתחילת השנה הסתכמו בכ-12 מיליארד שקל. מאידך, בקרנות הכספיות נמשכו הפדיונות והסתכמו בכ-1.4 מיליארד שקל החודש ובכ-8 מיליארד שקל בסיכום המחצית הראשונה של 2009. בקרנות האחרות, לסוגיהן, לא נרשמה החודש פעילות מהותית. למעט הקרנות השקליות בהן נרשמו פדיונות בהיקף של כ-0.4 מיליארד שקל וזאת לאחר יצירות בהיקף של כ-4.7 מיליארד שקל בשליש הראשון של השנה.

גיוס הון

הממשלה גייסה החודש, בבורסה, סכום של כ-6.8 מיליארד שקל. כ-61% מהסכום גויסו באמצעות אג"ח לא צמודות וכ-39% באמצעות אג"ח צמודות מדד.

מנגד, נרשמו פדיונות קרן של איגרות חוב בסך של כ-2.7 מיליארד שקל. כלומר, סך הגיוס נטו הסתכם החודש בכ-4.1 מיליארד שקל ומתחילת השנה הסתכם בכ-23.8 מיליארד שקל – כ-75% מהסכום שגויס נטו בכל שנת 2008. הגדלת היקף הנפקות של אג"ח ממשלתיות בשוק המקומי, כאמור, הינה מגמה שהחלה בנובמבר 2008 על רקע ההאטה במשק והירידה בהכנסות ממיסים.

ביוני התגברו הגיוסים ע"י הסקטור העסקי בשוק האג"ח, מהציבור וממוסדיים, והסתכמו בכ-5.9 מיליארד שקל – יותר ממחצית הסכום שגויס בחמשת החודשים הראשונים של השנה:

- ב-12 הנפקות לציבור של אג"ח, כמספר הנפקות שבוצעו בחודשים ינואר-מאי, גויסו כ-5.7 מיליארד שקל. כ-78% מהסכום גויס באמצעות אג"ח צמודות מדד. בלטה **פועלים הנפקות**, שגייסה כ-3.3 מיליארד שקל בשתי הנפקות ענק.
- כ-0.2 מיליארד שקל נוספים גויסו בארבע הקצאות פרטיות של אג"ח צמודות מדד.

בסיכום חצי שנתי התבצעו בשוק האג"ח, בשונה משוק המניות, הנפקות ענק ע"י הבנקים ומספר חברות גדולות. סה"כ גייס הסקטור העסקי, בהנפקות ובהקצאות של איגרות חוב רגילות ואיגרות חוב מיוחדות למשקיעים מוסדיים, סכום של כ-16 מיליארד שקל, לעומת סכום שנתי בהיקף של כ-22.2 מיליארד שקל אשתקד וסכום שיא בסך כ-82 מיליארד שקל בשנת 2007.

מלווה קצר מועד

שערי מלווה קצר מועד נותרו החודש כמעט ללא שינוי ובסיכום מתחילת השנה עלו בכ-1% בלבד. התשואה השנתית לפדיון בסוף החודש ירדה במחצית הראשונה של 2009 והגיעה לכ-0.6%, לעומת כ-1.7% בסוף דצמבר 2008.

המחזור היומי במק"מ הסתכם בכ-520 מיליון שקל בלבד ביוני, בדומה לחודש הקודם, והיה הנמוך ביותר מאז אפריל אשתקד. בסיכום המחצית הראשונה הסתכם המחזור היומי במק"מ בכ-670 מיליון שקל – נמוך בכ-15% מהמחזור הממוצע בשנת 2008 והנמוך ביותר מאז שנת 2003.

יתרות המק"מ שבידי הציבור ירדו והסתכמו בכ-72.5 מיליארד שקל בסוף יוני, לעומת כ-77.7 מיליארד שקל בסוף מאי וכ-80 מיליארד שקל בתחילת השנה.

ידיעות שונות

1. עדכון רשימת המניות במדדי המניות העיקריים

- 1.1 מדד מעלה עודכן ביום ב' ה-15.6.2009.
1.2 מדדי הבורסה – ת"א-25, ת"א-75, ת"א-100, יתר-50, יתר-120, תל-טק, תל-טק 15, ת"א-בנקים, פיננסים-15, נדל"ן-15 ותל-דיב 20, עודכנו ביום ד' ה-1.7.2009.

לשינויים במדדים אלה ולפירוט הרכבם החדש, ראה הודעות בורסה באתר ה"מאי"ה בכתובת maya.tase.co.il.

2. מחיקת חברות מניות

2.1 אי עמידה בכללי השימור

גבור ספורט אחזקות בע"מ

אג"ח להמרה סד' ב' של החברה נמחקו מן הרישום למסחר בבורסה ב-23.6.2009, בעקבות אי עמידה בכללי השימור (שווי מינימלי של החזקות הציבור). לחברה לא נותרו ניירות ערך רשומים למסחר.

2.2 הצעת רכש

דנלי א.מ. פיננסים בע"מ

מניות החברה נמחקו מן הרישום למסחר בבורסה ב-29.6.2009, בעקבות הצעת רכש למניות החברה על ידי " Taramigo Investments AB – בעלת השליטה בחברה.

3. מחיקת חברת אג"ח – פידיון מוקדם

תכן הנפקות (1987) בע"מ (חברה בפירוק)

בהתאם להחלטת דירקטוריון הבורסה מיום 26.2.2006 ובעקבות פידיון מוקדם, סופי, של אג"ח סד' 1, 2 ו-3, ביום 25.6.2009, לא נותרו לחברה ניירות ערך רשומים למסחר. לפיכך נמחקה החברה מן הרישום למסחר בבורסה.

4. מחיקת ני"ע: תעודות בחסר – פדיון מוקדם מלא

ני"ע המפורטים להלן נמחקו מן הרישום למסחר בבורסה, ב-4.6.2009, בעקבות פדיון מוקדם מלא:

קסם סל ומוצרים – סד' סח' – תעודות בחסר על מדד ת"א-75
פסגות מדדים – סד' מב' – תעודות בחסר על מדד ת"א-בנקים

5. מניות - שינויים במסגרת המסחר

- דורות** – ביום א', ה-21.6.2009, חודש המסחר במניה במסגרת רשימת השימור;
לנדמארק - ביום ג', ה-23.6.2009, חודש המסחר במניות, באופ' סד' 3 ובאג"ח להמרה סד' 3 במסגרת רשימת השימור;
הכשרה חב' לביטוח – ביום א', ה-28.6.2009, התווספה המניה לרשימת דלי הסחירות;
רציו יה"ש – ביום ג', ה-30.6.2009, הועברה המניה מרשימת השימור לרשימה הראשית.

6. שינוי הסיווג הענפי של החברות הבורסאיות

א. עקב השינוי שחל באופי פעילותן של החברות הבאות, שונה הסיווג הענפי שלהן החל מיום רביעי, 1 ביולי 2009, כמפורט להלן:

שם חברה	ענף נוכחי	ענף חדש
1. ארפל	מסחר ושירותים - מסחר	תעשייה - מתכת
2. בנין השקעות	נדל"ן ובינוי	השקעות
3. כהן פיתוח	נדל"ן ובינוי	חיפושי נפט וגז
4. חסין אש	השקעות	תעשייה – מוצרי בנייה
5. גאון אגרו	השקעות	תעשייה – השקעות בתעשייה ותעשיות שונות